GRADSKA BIBLIOTEKA „JURAJ ŠIŽGORIĆ" ŠIBENIK NAUČNI ODBJEK
n 157/68

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47 Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja. Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.— PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 3 JANUARA 1935 | BROJ 162

LAVAL ANTE PORTAS

Pariz 3 januara. Sinoć je nakon dovršene sjednice ministarskog savjeta g. Laval saopćio novinarima **da će sutra t j. dne 3 januara u 20·30 sati otputovati u Rim.** Usprkos pisanja svjetske štampe ipak se napokon francuski ministar inostranih djela odlučio na taj sudbonosni put. Nakon što je dobio široka ovlaštenja i nakon što je definitivno došlo do sporazuma u modalitetima za uščuvanje austrijske nezavisnosti to se g. Laval spremio da sa g. Mussolinijem povede važne pregovore u svrhu ostvarenja tijesnih veza izmedju dvije zemlje i učvršćenja evropskog mira.

Novi planovi Flandina

Pariz 2 januara — Jučerašnji „Figaro" donosi vrlo iscrpljiv članak o reformnim planovima sadašnjeg francuskog ministra pretsjednika, koji nastoji da skupštinska prava u pitanju finansijskih amandmana prilično ograniči. Isto se tako bavi mišlju o pojačanju vladine stabilnosti, što bi omogućio provedbom svog predloga, po kome se vlada smatra oborena jedino onda, ako joj pored skupštine i senat istodobno izglasa nepovjerenje.

28.000 žrtava uličnog prometa u jednoj godini

Pariz 2 januara — Pri završnoj sjednici o proračunu za grad Pariz izjavio je pariški općinski vijećnik i policijski prefekt Langeron da treba povećati mjere sigurnosti uličnog prometa, jer prema njegovim podacima desilo se u razdoblju od 1 jula 1933 do 1 jula 1934 u seinskom departmanu 28.000 prometnih nesreća, od čega otpada na sam Pariz 9000 što mrtvih što ranjenih pješaka, 10.000 šofera i kočijaša i 800 policajaca.

Nova autonomna sovjetska republika

Moskva 3 januara. Prema obavještenju sovjetske telegrafske agencije, vlada je zaključila da admurtsko područje proglasi kao autonomnu socijalističku sovjetsku republiku Admurtija. Ta nova autonomna republika nalazi se u sadašnjem području Kirow. Žiteljstvo su joj pretežno Votjaci. Glavni je grad Iševsk sa vrlo razvijenom ratnom industrijom.

Engleska i Hitlerov govor

London 2 januara. — Sva jutrošnja štampa sa naročitom simpatijom donosi izvatke iz g. Hitlerova govora, koji je izrekao prigodom svečanog prijema diplomatskog zbora.

Oboljenje Japanskog cara

Tokio 3 januara. Već pred par dana nalazi se u krevetu Mikado Hirohito. Liječnici su dosta zabrinuti jer bolest do sada ne kreće na bolje. Uobičajene svečanosti i primanja prigodom nove godine nisu se prema tome održala.

Seoba Židova iz Poljske

Varšava 3 januara. Prema do sada utvrđenim statističkim podacima proizlazi da je u toku 1934 god. napustilo Poljsku oko 20.000 Židova, koji su većinom otputovali u Palestinu.

Njemački demarš u Rimu

Rim 3 januara. — Njemački ambasador g. von Hassel izvjestio je u odlučnom tonu g. Mussoliuja da je stanovište njegove vlade sasvim oprečno onome rimske. Njemačka nesamo što ne bi pristupila protokolu o Srednjoj Evropi, već bi talijanski pristanak na taj protokol smatrala kao otvoreno pristupanje Italije protunjemačkoj politici. Osim toga Njemačka je uvrijeđena u svome prestižu kada se o njoj odlučuje i u njezino ime prave kombinacije, a da pri tome nije obaviještena o toku francusko-talijanskih pregovora.

Austrijski pretstavnik kod g. Lavala

Pariz 3 januara. — Sinoć je gosp. Laval primio austrijskog stalnog delegata kod Društva Naroda i s njime dugo konferisao o novoj situaciji stvorenoj njemačkim demaršem u Rimu.

Povlačenje g. Uzunovića iz političkog života

Beograd 3. januara. Nakon što je g. Nikola Uzunović podnio ostavku na položaj pretsjednika poslaničkog kluba JNS to se očekuje da će danas na ponovnoj sjednici stranke JNS podnjeti ostavku i na predsjedništvu iste.

Materija je oblik energije

EINSTEINOVA NAJNOVIJA TEORIJA

New-York 2 januara. Prekjučer je ovdje održao prof. Dr Einstein vrlo zanimivo predavanje pred 400 istaknutih američkih učenjaka. On je kritikovao teoriju o odnosu između materije i energije. Po prvi je put dokazao ekvivalenciju između zakona o održanju materije i zakona o održanju energije pa je pri tome izjavio da je materija samo oblik energije. Predavanje je bilo popraćeno eksperimentima, a sala u kojoj se to izvelo bila je dupkom puna, premda je ulaznica zapadala 50 dolara.

Američki pomorski manevri na Pacifiku

San Francisko 3 januara — Jučer je američki zapovjednik mornarice admiral Reeves obavijestio da će mornarica Sjedinjenih Država svoje najavljenmanevre od 117 plovnih jedinica, 477 hidroaviona i vazdušne lađe „Macon" održati između 3 maja i 10 juna i to kod Alenta i Miway-otočja, gdje će se podignuti provizorna pomorska baza.

Obnova ugov. između Italije i SSSR

Nakonšto je dosadašnji trgovački ugovor između Italije i Sovjetske Rusije istekao dne 31 decembra 1934 god. sastavljen je danas novi protokol za sklapanje novog ugovora.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

Važna sjednica francuske vlade

Pariz 3 januara. — Jučer je pod pretsjedanjem državnog poglavara g. Lebruna održana izvanredna sjednica ministarskog savjeta, na kojoj je g. Laval dao opširan ekspoze o toku pregovora između Italije i Francuske kao i o razgovorima sa pojedinim državnicima Male antante u vezi sklapanja francusko-talijanskog sporazuma.

Bilans njemačko-poljskih odnosa

Varšava 3 januara. — Jučerašnja „Gazeta Polska" donosi uvodni članak o poljsko-njemačkim odnosima u toku 1934 godine. List ističe blagodati sporazuma sklopljenog između dvije države u januaru 1934 godine, čime su se uklonile teške nesuglasice, koje su postojale još od 1918 godine. Taj sporazum, koji strana štampa smatra nekim „diplomatskim čudom" nije samo zbližio varšavsku i berlinsku vladu, već je, što je najvažnije, stvorio kod Poljaka i Njemaca duboko razumijevanje o saradnji i prijateljskim odnosima.

Talijanske brige

Moskva 3 januara. U jučerašnjem broju moskovske „Pravde" izašao je članak koji je posvećen Italiji. Dok se u početku bavi njezinim vanjsko političkim položajem i dok ističe da opasnost „Anschlussa" još uvijek nije skinuta s dnevnog reda, koji inače tišti Italiju kao Damoklov mač, dotle list opširno kritikuje pokušaj smanjenja sedmičnog radnog vremena i iznosi da je to smanjenje imalo za posljedicu i procentualno smanjenje dnevnica, a pored toga, što je najgore, prema statičkim podacima u novembru 1934 god. povisio se broj nezaposlenih radnika za skoro 65.000 lica.

Novinski papir za umotavanje prodaje se u tiskari E. Vitaliani.

Madžarska i Mala antanta

Prag (1 januara). — Praški „Narodni Listy“ od nedjelje 30 decembra objavljuju interview s istaknutim madžarskim političarom, koji je i poslije rata igrao neko vrijeme značajnu ulogu u madžarskoj vladi, ali je sada u opoziciji. Zanimljivosti radi prenosimo neke njegove odgovore na konkretna pitanja češkog novinara.

— Smatrate li da je jugoslovensko - madžarski spor završen time, što je Madžarska primila ženevsku rezoluciju?

„Jugoslovensko - madžarski spor, koji se zaoštrio marseljskim atentatom i koji je jugoslovenskom tužbom protiv Madžarske prenesen u ženevsku sredinu, moći ćemo smatrati za završen tek kad madžarska vlada podnese Savjetu Društva naroda o tom, kako je ispunila zadatak, koji joj rezolucija nalaže (istraga o krivici madžarskih vlasti i njihova kazna) i kad Savjet Društva naroda i specijalno jugoslovenska vlada uzmu taj izvještaj na znanje. Za sada nije poznato ni to. kako madžarska vlada namjerava da ispuni zadatak, koji joj je postavljen u Ženevi decembarskom rezolucijom, tim manje možemo predvidjeti, da li Savjet D. n. i u prvom redu Jugoslavija neće preduzeti dalje korake, koji bi za Madžarsku mogli biti možda još neprijatniji nego predašnja jugoslovenska tužba i iz nje proistekla rezolucija.

To je bio bez sumnje neuspjeh madžarske spoljne politike, najveći neuspjeh od trijanonskog mira, iako ne prvi i bojim se ni posljednji. Zbog toga je tim veća nesavjesnost kad je vlada ženevsku rezoluciju proglasila za uspjeh madžarske diplomacije. U toj samohvali vlade je štaviše skrivena opasnost. Svijet može reći: Kad Pešta smatra da je rezolucija o djelomičnoj sukrivnji madžarskih vlasti i potrebi kažnjavanja krivaca njezin uspjeh, onda je madžarska vlada sigurno prije ženevske odluke strahovala još od gorih posljedica, svijesna da je njezina krivica veća, nego što je kasnije utvrđeno na ženevskom pretresu.

Inače lojalno priznajem da madžarskoj delegaciji u Ženevi nije bilo u moći, da spriječi rezultate rezolucije, jer to kako se postupalo s Madžarskom u Ženevi bilo je samo rezultanta dugogodišnje madžarske politike ne samo spoljne nego i unutrašnje. Obe su već davno na stranputici“.

— Smatrate da je madžarska spoljna politike neispravna?

„Apsolutno. Vladina štampa u Budimpešti širi mišljenje, da je čitav svijet — izuzevši Malu antantu — prijatelj Madžarske. Madžarska može biti ima mnogo prijatelja, ali nema pravih saveznika, koji bi za njom stajali u svima prilikama i do svoju konzekvencija. Madžarska vlada do sada nije umjela da stekne takove saveznike, jer ne vodi realnu politiku. Živi samo od fantoma i misli da će je i druge države pratiti na putu za tim fantomima samo zato, što su ti fantomi za svakog madžarskog rodoljuba primamljivi. To je međutim pogreška. To se vidi na primjeru Italije, a još ranije se to ispoljilo u odnosima Njemačke prema Madžarskoj, - o Austriji i da ne govorimo. Zbog toga ne možemo reći, da bi Madžarska imala danas prave saveznike, kao što su u svojim uzajamnim odnosima države Male antante i u odnosima prema Francuskoj.

Ali i prijatelji Madžarske su samo privremeni, prema tome kako to odgovara njihovim momentalnim interesima i kako im je to potrebno za njihove međunarodno-političke manevre“.

— Može se dakle očekivati da će se Madžarska spoljna politika izmjeniti?

„Teško, dok u Madžarskoj bude na vladi današnji režim. Madžarska spoljna politika i uopšte čitav naš život su u znaku revizije mirovnih ugovora. Madžarska zvanična politika je postavila sve na tu jednu kartu. Pogrješno je smatra za adutskog asa, ali pogrješke madžarske vladine politike su od nje načinile kartu potpuno bez vrijednosti, pa u sadašnjim prilikama za Madžarsku i opasnu.

I ja sam pristalica revizije mirovnih ugovora. Ali moram priznati, da sada nije moguće igrati samo revizionističku igru i specijalno da se ne može igrati tako, kako je igra peštanska vlada. Unutrašnje prilike u Madžarskoj se stalno pogoršavaju, ja se štaviše bojim da konzekvento idu prema najgorem. Treba nam razuma unutrašnja politika, koja bi pazila na interese čitave države, sviju njezinih slojeva i koja bi se u prvom redu pobrinula za poboljšanje njezine ekonomske situacije. S time je u vezi i privredni sporazum sa susjedima. Odbijanje sporazuma je negacija, koja nam nanosi štetu ne samo ekonomsku, nego i političku. I zbog te slabosti ne možemo ni s najmanjim prodreti u pogledu naših revizionističkih pretenzija. Želi li vlada da to učini upskos tome, to je onda borba s vjetrenjačama, koja nas je dovela već u očajne momente i koja nas može odvesti u još ozbiljniju situaciju“.

— Šta mislite o odnosu između Madžarske i Male antante?

„Rđavi su i ne može se pretpostaviti da će se poboljšati sve dok peštanski politike vode gospoda Gömbös i Kanya. Ali ni Betiehen ne bi bio bolji. To je isti mentalitet, isti nazori, samo bi možda kod Betlehena bila druga taktika, oprezinija i mudrija.

Ti odnosi između Male antante i Madžarske su štetni za obe strane, ali madžarska šteta je veća. Nekoji peštanski vladini faktori teže da postignu ili izazovu rascep Male antante. Dobro znam, da je to uzaludna želja.

Mala antanta pretstavlja prirodnu zajednicu interesa i baš peštanska politika joj daje najveće opravdanje.

Uostalom sada već počinju i u Pešti da uviđaju da Mala antanta može i za Madžarsku biti od korisnog značaja. Ona sprečava da se u dunavskom bazenu suviše jako ne ispoljava uticaj velikih država, koje su izvan srednje Evrope. Takav uticaj bi mogao postati opasan naročito za Madžarsku. A da se takovi uticaji uperuju sa sjevera u srednju Evropu, to počinju sada da osjećaju i u Budimpešti. Pod tim mislim Poljsku, koja bi rada došla na Dunav. Za Madžarsku bi to mogla biti gora katastrofa nego Trianon. A Mala antanta baš pazi na to da se ne dogodi.

Baš zbog te zaštite Podunavskog bazena od pretjerano imperijalističkih nesrednjoevropskih država, koje se guraju u srednju Evropu, ja sam pristalica sporazuma i saradnje između Madžarske i Male antante. Zbog toga dalje mislim, da i kad ostanemo revizionisti možemo revizionisti biti samo toliko, da naše susjede ne provociramo“.

Podmirite pretplatu!

U centrumu Šibenika prodaje se osbiljnim reflektantima dobro upućeni dućan kuhinjske, porculanske, staklarske, galanterijske robe, te za sebnog odjela električnog materijala, u cjelini ili pojedinačno uz inventarsku cijenu. Obratiti se redakciji.

Građanstvu na znanje

MLJEKARSKA SELJAČKA ZADRUGA u Šibeniku počela je svojim djelovanjem dana 1 siječnja 1935. Prostorije se nalaze u kući g. Stipe Šare, cesta Ante Supuka br. 218.

Od kolike je važnosti djelovanje Seljačke Mljekarske Zadruge po građanstvo, najbolje se znade po tome, što zadruga ne preuzima a niti predaje mlijeko, **koje nije po mjeri „GERBER“** *30 stupanja specifične težine* **i koje je apsolutno bez vode.**

Svaki je građanin apsolutno siguran, ako kupi mlijeko kod Seljačke Mljekarske Zadruge, **da je isto čisto i nepatvoreno kao od zdravih krava.**

Tko želi sačuvati zdravlje, taj neće kupovati mlijeko koje se prodaje na ulicama i koje je nehigijenski dopremljeno, a da se i ne govori o staroj praksi mljekarica, da znadu zagrabiti vode iz bilo koje lokve i u mlijeko nadoliti, samo da ga je više, već će kupiti mlijeko kod Seljačke Mljekarske Zadruge u Šibeniku.

Svaki građanin, koji želi kupovati mlijeko kod zadruge, po želji, dobiti će mlijeko u stan. Zadružni poslovodja je dnevno u prostorijama od 6 sati ujutro do 10 prije podne, koji prima naručbe i pretplatnike

Seljačka Mljekarska Zadruga
Šibenik

Dalmatinci u Beogradu

Izgleda da se niko ne drži na okupu u tolikoj mjeri kao mi Dalmatinci, i to naročito onda kad smo izvan Dalmacije. Onda nas drži izvjesan lokalni patriotizam, mi se njime ponosimo, a i drugi gledaju sa simpatijama na nj.

Nije potrebno govoriti o velikom broju Dalmatinaca u Beogradu. Naročito se posljednjih godina primjećuje veći prirast studenata iz Dalmacije. Osjećala se odmah potreba da se dođe do nekog našeg udruženja. Naše želje su se ostvarile. Osnovano je najprije „Dalmat. Akad. društvo „Naš Jadran“ sa ciljem — potpomaganje siromašnih dalm. studenata. Njegovo postojanje obilježeno je moralnim i materijalnim uspjehom. Dalmatinci u svom prirođenom temperamentu pružili su Beograđanima lijepih zabava, kao što su: Doček Nove Godine i Veliki bal Dalmatinaca. Bilo je bezbrižnih noći, kad je čovjek mogao pod okriljem palmi, čempresa i vedre mjesečine dočarati more — Dalmaciju.

I materijalnih prihoda je bilo ali oni nisu bili dovoljni da obezbijede postojanje kluba i tako se došlo do srećne zamisli, da se ovo studentsko udruženje pretvori u udruženje dalmatinaca uopće — u dalmatinski klub „Naš Jadran“. Upravu sačinjavaju starija gospoda i studenti. Na čelu uprave je Dr. Rinald Čulić, advokat u Beogr. Sada klub ima svoje pristojne prostorije u srcu Beograda — u Knez Mihajlovoj ulici. Eto tu je mjesto gdje se skupljamo, prostorije koje su skromne, ali pružaju članovima dnevne novine, biblioteku, stolni tenis i druge društvene igre.

Bilo je dana, kad su se iz društvenih prostorija razlegale sve moguće dalmatinske arije pjevane urođenom nostalgijom za Dalmacijom.

Pogođeni narodnom žalošću i mi Dalmatinci dijelimo našu bol sa ostalim svijetom i za to se sada osjeća, da je život u klubu, donekle, zamro.

„Dalmatinka“

Beograd. u oči Nove godine.

Potpomažite akciju
mjesnog gradskog odbora Socijalne Skrbi

Gostiona „Jadran“ Mandalina

novo preuređena i opskrbljena svakovrsnim vrućim i hladnim jelima kao i raznim domaćim pićem. Redovna prevozna sredstva su vrlo udobna. Najljepše mjesto za dnevne i noćne izlete Preporuča se za posjetu.

Cijene umjerene!
Vlasnik A. Despot

Sve tiskanice za škole
po najnovijem propisu kao i sav kancelarijski materijal dobije se na skladištu kod poznatog i solidnog zavoda
TISKARE E. VITALIANI I SIN — ŠIBENIK

GRADSKE VIJESTI

TESLA Tonkino prikazuje danas epopeju sjevera „Eskimo". - U nedjelju senzacija sezone „Maskarada".

KINO „BALKAN" prikazuje još samo danas šlager-komediju „Mamice, dijete moje!" U petak i subotu gangsterski tonfilm „Radio patrola"

Studentsko veče

U subotu 5 t. mj. održava se u prostorijama hotela „Krke" veliko „Studentsko veče". Sviraće prvoklasni jazz-orhestar Pere Mihajlovića. Početak u 21 sat. Ulaznica dobrovoljni doprinos. Čist prihod sa ove priredbe ide u fond pomoći siromašnim akademičarima.

Pravoslavna Božićna ponoćna proslava kod ovdašnje pravosl. crkve izostala je u znaku duboke narodne žalosti za Blaženopočivšim Svetim Kraljem Mučenikom.

M.F.D. „Kolo" i Radničko društvo na zadnji dan godine održali su uspjele zabave uz razne atrakcije.

U Katoličkom domu održana je silvestarska zabava. Svirao je tamburaški zbor. Program zabave bio je vrlo bogat, pa se u prisustvu mnogobrojne publike i veselom raspoloženju dočekalo novu godinu. Zabava je trajala do 1 s. u noći.

Glavn godišnji zbor Jadranske Straže M. O. Šibenik održaće se u 10 s. u jutro u nedjelju 20 o. mj.

Šibensko udruženja zanatlija prigodom Nove godine uputilo je slijedeću brzojavnu čestitku min. građevina g. Dr M.Kožulu:

Srdačno čestitajući Novu godinu zanatlije ovoga grada i sreza neopisivim su zadovoljstvom primili vijest o Vašem postavljanju za ministra građevina, osobito što je time skrenuta najviša pažnja na dičnog građanina ponosnog Krešimirovog grada, koji u najtanje tančine pozna bijedno stanje i preteške prilike amošnjih zanatlija, koji će sve svoje sile uložiti da te prilike ispravi za dobro domovine i bolju budućnost zanatskog staleža.

Stara i nova godina

Ispratili smo 1934 godinu, i to od svega srca. Donijela nam je bila mnogo muka i žalosti. Od nove 1935 god. očekujemo više sreće. A i kako nebi kada smo je dočekali tako veselo i bučno. Na primjer u „Krci" Gradska glazba trudila se da ova buka bude što veća pa je i uspjela. A nemojte misliti da je repertoar bio mali (marševi, „Kreola" itd.)!! I na ostalim mjestima nije bilo tiše. Trudilo se da se nova godina dočeka što prijateljskije, pa po mome skromnom mišljenju u tome se i uspjelo.

Po svemu izgleda da će nam se za 1935 ove ružičaste nade i ostvariti. Počnimo od „Osvita": u 1933 godini počeo je sa manjim provincijskim klubovima, ali je ubrzo prešao na splitske. Krajem 1934 pokazalo se da i oni nemogu odoljeti brzom napretku „Osvita". Dakle znači treba tražiti protivnike na drugoj strani. Poslije Splita dolazi Zagreb i Beograd na red. Da bi bilo sve na svom mjestu, tu su i protivnici ovoga progresa. Naša kina uložiće par hiljada kako bi se ove namjere osujetile, jer naposljetku — ona malobrojna publika je u pitanju. U svakom slučaju toj publici nameće se problem. Interesantno na igralištu, interesantno u kinu Pa sada neka odluče. Istina ima i takvih, koji, da nebi pogriješili, neće ići ni na igralište ni u kino, ali ti će naići na najoštriju osudu.

Pa onda gradnja gimnazije. Prema „stručnoj" konstataciji jednog gospodina (našeg sugrađanina), planiranje terena koštalo bi, kako ga je informirao jedan graditelj (strani podanik) oko dva miliona dinara. Međutim na licitaciji **isti graditelj** preuzima taj posao za 140.000 dinara. Znači da je ušteda ogromna, što opet znači da nam je stara godina na izdisaju dala lijep dar. Ako se tako produži imaćemo **solidnu** novu gimnaziju za skoro polovinu predračunske svote. A kako rekosmo od 1935 očekujemo i više. Pa ko će onda sa nama?!!

Poznata je stvar da se kod nas rado osnivaju razna društva. Tako je kada je u pitanju i pomoć sirotinji u zimskim mjesecima. Izgleda da nije bilo dovoljno što postoji. Gradski odbor socijalne skrbi već je trebalo da se osnuje i „katolički kalitas". To je vrlo lijepo i pohvalno, samo što izgleda da sirotinja nije vidjela u staroj godini nikakve koristi. Valjda će se u novoj godini uvidjeti da nije probitačno djeliti onaj mali broj darežljivih ljudi i stvarati funkcionerima tih društava (koji su po našem lijepom običaju isti u oba društva) veći a izlišan posao. Za siromahe bi možda dosta bilo i jedno, ali aktivno društvo.

Na kraju da objasnim i ispravnim jednu stvar. Kako je Vaš list objavio, terasiranje državne ceste imalo se svršiti u roku od 70 dana. Međutim kako sam obavješten u ovaj rok od 70 dana idu samo lijepi i sunčani dani. Ostali se ne računaju. Ovo molim da se uvaži. A građani koji prolaze ovom ulicom naučiće nešto više od ostalih t. j. izvježbaće se kako se najbolje prolazi preko teško prohodnih terena.

Toliko ovoga puta. A drugi put ćemo vidjeti. R.

Kretanje bolesti tokom prošle sedmice bilo je slijedeće: oboljenja: 1 šarlah, 1 difterija i 3 erizipela. Ozdravljenja: 1 paratif i 1 erizipel.

Nova trg. odijela u Šibeniku

U ul. Kr. Tomislava (bivša kobasičarna Novaković) otvorila je poznata slovenačka firma F. Krajšek filijalu prodaje gotovih odijela, kaputa itd. Obzirom na teške ekonomske prilike pučanstva, firma će prodavati dobru i trajnu robu uz vanredno niske cijene. U cilju pak, da se svakoj muštriji omogući nabava robe uz najnižu moguću cijenu, to su uvedene strogo stalne cijene, čime će se isključiti svaka mogućnost, da neko plati za istu robu više od drugoga.

Pismo s Lože

Dragi gospodine uredniče!

Silno mi se svidio Vaš zadnji članak, u kojem pozivate čitaoce na meditaciju radi uredno naplaćene pretplate na Vaš poštovani list. Istina da ova meditacija nema realne vrijednosti, jer bi ona mogla značiti neki aktivni procent na Vašoj ovogodišnjoj bilansi samo kada biste imali tačne podatke, koliko je čitaoca i malo sreće da se u ovaj problem udube i da ga sretno riješe. A ja sam ga riješio tako što Vam dozvoljavam da na svim škakljivim mjestima ovih mojih pisama uvučete svoj gromki poklik: „Jesi li platio pretplatu?" — i vidjet ćete . . .

Vi za sigurno ne znate što je to — borba. Ja na primjer poznam jednog našeg starijeg gospodina, koji preko dana barem desetak puta izreče tu riječ a manje borbenijeg do njega ja još nijesam upoznao, u koliko naravno njegova borba nije borba protiv svake borbe, jer se čovjek bori protiv svih mogućih i nemogućih stvaraoca. U mladosti se bori za ljubav i život, u starosti protiv prenatrpanosti želuca i arterioskleroze. Idealisti se bore protiv materijalista a ovi se naprotiv trude da idealiste što bolje unovče. Mudri se bore protiv ludih a oni protiv vjetrenjača. Ima stoga i bezbroj vrsti borba i plodnih ali ponajčešće i neplodnih, lijepih a ponajviše i ružnih, plemenitih a većim dijelom ogavnih i surovih, junačkih ali i podlih i grešnih. U svim tim borbama neko vuče natrag a neko napred a neko na sve strane, neko ruši a neko zida ,neko u borbi pjeva a neko stenje i jauče, neko jaši a neko je jahan, neko gazi a neko je pregažen, neko tjera a neko tegli, neko se bori jer vjeruje a drugi se rve jer ne vjeruje, neko jer mrzi a drugi se bori jer voli, jedan se bori jer zna a drugi se inati jer nezna, neko

Novela

U vozu

— Mogu li u to vjerovati? — reče ona, izvijajući se iz njegova zagrljaja a sjedeći zajedno s njime na mekanom sjedištu kupea.

Njegove ruke još je čvršće stegoše i on reče:

— Treba da mi vjerujete.

— Koliko je žena kojima ste to isto rekli?

— Nikad nijednoj!

Ona se osmjehnu i na njenom licu se ukaza nepovjerenje:

— Tek je pola sata što ste me upoznali — nastavi ona. — Ušli ste u moj kupe i odmah ste počeli da mi izjavljujete ljubav, da mi se zaklinjete da ćete me vječno voliti. Dozvolićete mi da me ovaj i suviše brz postupak navodi na misao da pomišljate samo na neku kratku avanturu i na ništa više. A onda, moram vas upozoriti, da i ja putujem u Nicu. Mogla bi vas uhvatiti za riječ i od vas zatražiti nekoliko nedjelja, iako ste vi očito odlučili da mi posvetite samo par sati.

— Smijem li vas ponuditi cigaretom? — reče on pošto ju je nekoliko minuta intenzivno motrio.

— Molim.

On je izvadio zlatnu tabakeru.

— Uzmite s druge strane, rekao je — te su bolje.

Ona je neko vrijeme gledala u tabakeru, zatim je uzela cigaretu.

Šutili su nekoliko minuta i vlak je međutim počeo ići laganije. Odjednom ona skoči i vikne:

— Molim vas, otvorite prozor, meni nije dobro . . . ova cigareta . . . Šta je to sad?

I odjednom se srušila onesviještena. On se uznemirio, uzeo joj cigaretu iz ruke i bacio kroz prozor.

Kad su stigli na veliku stanicu, damu su izvela dva konduktera, grupa radoznalog svijeta išla je za njima. A za damom je išao uzbuđeni gospodin iz kupea i jednako nešto govorio konduktierima.

— Dakle, vi i dalje poričete — govorio je šef stanice — i tvrdite, da ovoj dami, koja je jedva došla k sebi, niste dali opijajuću cigaretu.

— Dakako da nisam — odgovorio je on.

— Molim vas dajte mi vašu kutiju sa cigaretama.

On je odmah pružio cigarete.

— Dakle, od ovih cigareta ste uzeli?

— Ne, od onih sa druge strane kutije — reče dama.

— Molim vas — rekao je gospodin iz kupea, koji je počeo da se uzrujava — to je besmislica. Evo vam moj pasoš a cigarete neka ispita kakav ljećnik ili kemičar. Možete se za mene raspitati i kod našeg konzula.

Na telefonsko pitanje konzul je dao povoljan odgovor, a jedan ljećnik koji je bio u vozu pregledao je cigarete i našao da nemaju nikakvih primjesa.

— Prema tome ste nas vi morali prevariti, gospodo — rekao je napokon šef stanice.

— Svakako — priznala je

se bori jer ima krive pretpostavke a drugi jer tačne drži krivim, neko se bori jer mu je malo ono što ima a drugi jer zavidi onom koji stiče, pa napokon neko se bori da još bolje služi a neko da vlada i da druge ruži i ko bi Vam sve nabrojio. Od ovog buketa izabiram Vam danas samo jedan.

U Sibeniku se ljudi bore protiv pisoara a ipak on je opće priznata ljudska nužda i ljudi ga stoga prozvaše nužnik. Radi toga ima ga crkva sv. Petra u Rimu i ona sv. Stjepana u Beču. On se nalazi u svim najljepšim vrtovima i šetalištima svijeta i gdje je svijeta više, tu mu se dižu što ljepše i veličanstvenije zgrade slične hramovima i spomenicima s kićenim ulaznim i izlaznim vratima i s divnim mramornim stepenicama kroz koje prolaze rijeke ovog našeg šarenog društva. Na daleko ga vidite, sjajno po noći osvjetljena kao značajni simbol olakšanja ljudima koji se žure i koji trpe. Ali ljudi ga pametno prozvaše i zahodom, jer hod ljudski, kako vidjesmo, samo je borba a zahod je skretanje na mjesto jedino na svijetu gdje borbe nema, gdje su ljudi svi jednaki, braća i sestre, gdje vlada puna građanska i plemenska ravnopravnost. Tu nema ni bogatih ni siromašnih, svi su jednako zaposleni jer tu čovjek ne misli na svojeg iskrnjega.

Ova borba je kruta i nesmiljena, jer ga naši sugrađani ne će ni u kakovoj formi, ni blizu ni daleko. Radi nužnika tresla se općinska kuća i vode se javne i novinske polemike pa i onaj Luegenovar, koji se zatvara u osam sati na večer, muku muči da bi negdje našao nevidljivo sklonište pred ovim borbenim bijesom. Ako ga je negdje bilo, svuda mu se i trag zatiče pa kada stranac stigne u naš grad kao sumanut trči po gradu radi svoje ljute potrebe. Jedino su mu kavane ili rasvjetljeni gradski kutići utočišće na koje vreba prevrćući očima i stiskajući zube od muke. Ovi kutići iz kojih potiču potočići, jedina su mjesta naše općinske tolerancije u kojim vlada snošljivost i međusobno razumijevanje. Ali da se i to spriječi, predlaže se da se ulica iza kazališta najsjajnije osvjetli i pokaldrmiše i stoga dvostruko više utroši nego li da se tu negdje s polovinom tog utroška izgradi ovaj gradski komoditet. Život je borba pa to pravilo vrijedi i za pisoare i slične ljudske instrumente, koji će tek s očajnom borbenom moći da izvojšte sebi pravo na opstanak u našem gradskom mentalitetu.

A naš stari Tommaseo? Došlo je vrijeme da se i na njega pomišlja da li je zapravo dostojan da zauzimlje ono mjesto i da između crkve, pošte škola i kavane a u mirisu jednog perivoja sluša, sabire i bilježi sve ono što se oko njega izvali i progovori. Zar ne bi jedan dan radi svojih zadnjih anala ovog grada mogao postati opasan za mnoge veličine? S neke pak strane postavlja se pitanje da li je on uopće jedan anahronizam koji tuče u glavu uprav one koji mu o glavi rade? I već se zapažaju konture jedne borbe za njegov premještaj.

A naš dragi Markiša, kako ga nazivlje naš duboko raznježeni „moj sin Ante", doživio je doista sretnu novu godinu. I mnogi se ljudi iskreno okrenuše za 90 stepeni i skinuše vučiju a navukoše jagnjeću kožu do prve prigode.

Do skora viđenja i Sretna Vam Nova Godina!

MEFISTO

Izvještavam štovane mušterije da se moja radnja preseljava u Kistanje i daću i nadalje moje mušterije po želji zadovoljavati.

Sa poštovanjem:
PAVLE ĐURĐEVIĆ (krojač)
Kistanje.

„ILS" INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - SIBENIK
Skladište svakosvrnog materijala. Prodaja na veliko i malo po najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30

Četnički zbor u Skradinu

U prostorijama miesnog kina održan je zbor u prisutvu uprave Četničkog udruženja iz Šibenika i preko 300 gradjana općine Skradin. Na zboru je održao predavanje predsjednik Četničkog udruženja profesor gosp. Bogić Milošević o četničkoj akciji od 1903—1918 god. i o čuvanju državnog jedinstva. Govor predsjednika gosp. Miloševića bio je više puta prekinut sa raznim poklicima i burnim odobravanjem.

Poslije njega govorio je predsjednik općine g. Niko Dragišić koji je pozvao prisutne da ispune posljednju želju blaženopočivšeg Kralja „Čuvajte Jugoslaviju", na što su se prisutni odazvali sa „Čuvaćemo Jugoslaviju".

Poslije predsjednika općine održao je govor stari i hrabri četnik Sreten Lazić, koji je opisao borbu i hrabrost četnika od 1914—1918 god. i predočio im zadatak četnika. Prisutni su pratili govor sa velikim interesovanjem. Na kraju ih je govornik pozvao da kliknu Vojvodi Kosti Pećancu.

Poslije toga izabrane su dve čete u Mostine i Bratiškovci, sa povjerenicima iz ostalih 12 sela.

Prije razlaza pozvao je pretsjednik gosp Milošević prisutne da dadu poštu blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

Nemirović-Dančenko:

Deset šala o ženama

1. I mudra žena se nekad pravi glupa. A to je njezino najstrašnije oružje.

2. Žena često želi da ostane sama samo zato, da se nađe - u dvoje.

3. Ljubav nauči i najbrbljaviju ženu da — ćuti.

4. Glupak je ko misli da zna ženu. Nju nezna ni Gospod Bog, inače je ne bi stvorio.

5. Žene se nikada ne osvrću. Samo je jedna pokušala da to uradi i ona se odmah pretvorila u slan stub.

6. Najviše udvarača imaju udate žene. Da se žena dobro uda (belo), mora se prvo udati rđavo (crno).

7. Vrag traži samo mlade žene. Starice velikodušno prepuštaju - anđelima.

8. Razvod je — protivotrov braka. Šteta samo što ga pripisuju nekad suviše prekasno.

9. Nedostojna je žena da grdi svog muža i pri tom blagoslivlja kvaritelje braka.

10. Najstrožije sudije žene, koja ima ljubavnika, baš su one žene, koje ga već — nažalost, ne mogu imati.

Kapu i šešir
kupite kod:
TVOKAPS
najbolje opskrbljenog tvorničkog skladišta
STALNA CIJENA tiskana je na cedulji u svakom komadu

Najvažnije radio emisije

Četvrtak:

19.30 Monte Ceneri: Jan Kiepura pjeva — 20.45 Milano: prenos operete — 21.00 Genova: popularno veče mandolinista, harmonikaša i jodlera — 21.30 Beč: Djela Brahmsa.

Petak:

18.30 Riga: Božićni odjeci.— 19.00 Milano: Koncert — 20.00 Brno: Za svakoga ponešto — 20.05 Bukarest: Sinfonijski koncert — 21.20 Genova: Koncert milanskog tria.

dama — i vrlo mi je žao.....

Voz je imao da nastavi put za jednu minutu.

— Da li bi gospođi bilo prijatnije da naredim da se moj prtljag prenese u drugi kupe? — zapita gospodin damu.

— Ne! — otsječe ona.

Kad je vlak krenuo njih dvoje su opet bili u istom kupeu. Odjednom se gospodin trgne iznenađen:

— Moj prtljag! — uzviknuo je.

Što se dogodilo? — pitala je ona.

— Ukraden mi je prtljag. Sva tri kofera i mapa sa aktima. Imao sam vrlo važne papire među njima. I to još ne moje . . . .

— Svakako trgovačke!

— Odkud vi to znate?

— Mislila sam tako, od prilike . . . — reče ona mirno.

Čini mi se da sad razumijem u čemu je stvar — osmjehnu se on gorko. — Nije loše izvedeno. Cigareta . . .

— Cigareta je bila izvrsna — prekinu ga ona.

— A vaša nesvjestica?

— Bila je hinjena.

— A ono preslušavanje na stanici?

— Obična komedija.

— I za to vrjeme su moji kuferi bili ukradeni.

— Da — odgovori ona — po mom nalogu.

— Slušajte gospođo — rekao je on i ljutito zatvorio vrata od kupea. — Meni je bezuslovno potrebna mapa sa papirima koji nisu moji. Bez nje će biti upropaštena moja karijera. Recite, gdje se nalaze?

— Na sigurnom mjestu.

— I nećete da mi kažete gdje?

— Ne. Čudim se kako mi već niste rekli da ćete dati uhapsiti . . . Naredite da me uhapse — i ona se ironički nasmija, a on je šutio i gledao joj u oči.

— Kažite mi — rekla je potom sa osmjehom — kako sad stoji sa vašom ljubavi? Da li me još volite?

— Da, — rekao je on gledajući je netremice. — Ipak te volim! Ne znam ko si, ali te volim! Ne znam šta će mi se još dogoditi, ali te volim . . . — i zgrabi je sa zanosom i obuimi je. Njihove se usne stopiše.

A kad su im se usne rastavile ona reče, milijući mu kosu:

— Sad vjerujem u tvoju ljubav. Papiri nisu nestali. Ja sam naredila mom sluzi da sve stvari otprati autom u Nicu. I one su sad u mojoj vili gdje ćeš ih naći. Tamo je već spremljena soba za tebe. Htjela sam da te iznenadim.

— Pa zašto si to učinila?— čudio se on. — Zašto si me dovela u tako nezgodan položaj?

— Morala sam — reče ona i stavi mu ruke na usta. — Morala sam najprije da se uvjerim kakav si. Da li me voliš kako si govorio. Mlada žena ne može nikad biti dovoljno oprezna. Sad znam da mogu vjerovati u tvoju ljubav.

TRAZIMO DOPISNIKE iz svih većih mjesta sjeverne i srednje Dalmacije uz nagradu. Pisati na uredništvo

Štampa i izdavništvo: Dalm. Graf. Zavod Tisk P. VITALIANI i SIN, Šibenik Odgov. urednik: Hamilkar Vitaliani